శారదా ప్రొడక్షన్సు వారి

(వ్యవస్థాపకులు:
గూడవల్లి రామబ్రహ్మం
గారు)

పల్నాటి యుద్ధం

డైరక్షన్ :- ప్రసాద్

ఫేమస్ ఫిలిమ్స్ సర్క్యూట్ వారి విడుదల

తారాగణం

బ్రహ్మన్న	:	డాక్టరు జి. వి. సుబ్బారావు
నాగమ్మ	:	శ్రీమతి కన్నాంబ
నలగామరాజు	:	శ్రీవత్స వెంకటేశ్వరరావు
నరసింగరాజు	:	లింగమూర్తి
కొమ్మరాజు	:	డాక్టరు జి. వి. సీతాపతిరావు
మలిదేవరాజు	:	డి. యస్. సదాశివరావు
బాలచంద్రుడు	:	ఎ. నాగేశ్వరరావు
అలరాజు	:	కోనేరు కుటుంబరావు
కన్నమదాసు	:	వి. కోటేశ్వరరావు
వీరారెడ్డి	:	లింగం సుబ్బారావు
సుబ్బన్న	:	వంగర వెంకటసుబ్బయ్య
మాంచాల	:	యస్. వరలక్ష్మి
పేరమ్మ	:	చంద్ర
కోయపిల్ల	:	నారీమణి
నాట్యకర్త్రి	:	రాజబాల
ఐతాంబ	:	పి. విశ్వేశ్వరమ్మ
రేఖాంబ	:	అన్నపూర్ణ
అన్నమ్మ	:	గంగారత్నం

పల్నాటీయుద్ధము

కథా సంగ్రహము

పగతో పగ చల్లారదని భారతనీతి. అన్నదమ్ముల పగలతోనే వల్లకాడై పోయింది పల్నాడుకూడా.

పల్నాటిసీమను అనుగురాజు కొడుకు నలగామరాజు పాలిస్తున్నాడు. సవతి తల్లి కొడుకు నరసింగరాజు యువరాజు. పేరుకు వారు రాజులేగాని పెత్తనమంతా మంత్రి బ్రహ్మనాయుడిదే. అనుగురాజు కాలంలో మంత్రాంగం చేతపట్టి ఆయన తరువాత నలగామాదులను పెంచి రాజ్యం ఏలిస్తున్న దాయనే. ఇప్పటికీ మూడవ భార్యా సంతు మలిదేవుడు, బ్రహ్మన్న నీడనే పెరుగుతూ - ఆయన వాక్యం బ్రహ్మవాక్యంగా మసలుతున్నాడు. ఈ పెద్దరికం నాయకురాలనే గామాలపాటి నాగమ్మ కిష్టంలేదు. ధన, బుద్ధి, బలాలతో అనుగురాజు తరంలోనే ఆమె కూడా మంత్రాంగంలో చేయిపెట్టి పలుకుబడి సంపాదించింది. ఆడది అట్లా రచ్చకెక్కడం బ్రహ్మన్న కిష్టంలేదు. ఆ విధంగా రగులుతూన్న వారి విరోధాలు క్రొత్త మతావలంబనంతో మరీ పెచ్చుమీరిపోయినాయి. బ్రహ్మన్న వీరవైష్ణవుడు. నాయకురాలు పరమ శైవమతస్థురాలు. ఈ మత దురభిమానాలే పల్నాటికి చేటు తెచ్చినవి.

ఆ నాటి రాజకీయాలనుబట్టి దూరదృష్టిగల నాయుడు హరిజనులకు మాచెర్ల చెన్నకేశవాలయంలో ప్రవేశం కలిగించాడు. ఈ సంస్కారం సనాతనాచార పరాయణులైన బ్రాహ్మణులకు - క్షత్రియులకు మనస్కరించలేదు. కన్నమదాసును సేనాపతిని చేయడంతో సైన్యంలో కలకలం బయలుదేరింది. ఆ సంగతినెరిగి నరసింగరాజు నాగమ్మతో సంప్రదించి దేశంలో విప్లవంరాకుండా అడ్డుపడమని బతిమాలి, మళ్లీ ఆమెను మతంలోనుంచి రాజకీయరంగంలోకి తీసుకొనివచ్చాడు. నాగమ్మ గురిజాలదర్బారులో సైనికుల, సనాతనుల వత్తాసు చూసుకొని, నాయుని సంస్కారవిధానాన్ని విమర్శించి, అదంతా నాయుని స్వార్థపరత్వమని నేరారోపణ చేసింది. ఎత్తుపారి చేబిడ్డడైన నలగామరాజు ఔను కాదనక ఆమెచేతి కీలుబొమ్మ వలె మౌనం వహించాడు. నాయుడు తనకక్కడ చోటులేదని తెలిసి సభను వదలి వెళ్ళాడు. సభలోవున్న మలిదేవాదులకది నచ్చలేదు. బ్రహ్మన్నతోపాటు మేమూ వెళ్ళిపోతాం, పల్నాడు పంచమన్నారు. నాగమ్మ, నరసింగరాజులు వద్దంటున్నా వినకుండా అఖండ పల్నాడును బ్రద్దలుచేసి మాచెర్లసీమను నలగామరాజు మలిదేవుని కిచ్చివేశాడు.

ఇందువల్ల తనముద్దులపట్టి పేరమ్మ హృదయానికి బాధ కలిగిస్తున్నానని నలగాముడు ఎరగడు. బ్రహ్మన్నవర్గంతో అల్లుడు అలరాజుకూడా మాచెర్లకు పయనం కట్టాడు. మామా, భార్యా యెంతచెప్పినా అతడు వినలేదు. పేరమ్మ కన్నీళ్లతో భర్తను సాగనంపింది. నాయుడు మాచెర్లలో మలిదేవుడికి పట్టంగట్టి - మందీ మార్బలం ఏర్పరచి అడవులు సాగుచేయించి - ప్రభుత్వం సాగిస్తున్నాడు.

నాయుడు వెళ్ళగానే గురిజాలమంత్రిత్వం నాగమ్మ వహించింది. ఆమె చాలా తెలివైనమనిషి. బ్రహ్మన్న పెంపువిని ఆమెకు మనస్సు చురుక్కుమన్నది. మాచెర్లను మళ్ళీ గురిజాల రాజ్యంలోకలిపి అఖండపల్నాడు చేస్తేగాని నిద్ర పట్టదు. యువరాజును చేతచిక్కించుకొని- సంక్రాంతి వినోదాలపేర కోడిపందెము కల్పించి మలిదేవాదులను అహ్వానించింది. నమ్మివచ్చిన నాయుడు వర్గానికి, నరసింగరాజూ తానూ పంతాలుపెంచి రాజ్యం ఒడ్డించి మాయకోడిని ముందుపెట్టి ఓడించింది. మాటమేరకు మలిదేవాదులు మాచెర్లసీమ వదలి శ్రీశైల ప్రాంతంలో ఏడేళ్లు వనవాసం చేశారు. మాచెర్లలోనైనా మగనితో కాపురం చేస్తాననుకొన్న పేరమ్మ ఆశలు-ఈ వనవాసంతో నిరాశలైపోయినయ్. ఏడేండ్లు ఆమె అలరాజు కోసం ఎదురుచూస్తూ కాలంగడిపింది.

గడువు తీరగానే నాయుడువర్గం పొలిమేర మీదనిలిచి - ఉభయులకూ బంధువైన అలరాజును మాచెర్లను మళ్ళీ మా కివ్వమని రాయబారానికి పంపించారు. ఆ వార్తవిని నలగామరాజూ, పేరమ్మా పొంగిపోయినారు. పల్నాటి విభజన సుతరాం గిట్టని నాగమ్మ ఎదురుఎత్తువేసింది. అన్నగారి పనుపున అల్లుణ్ణి పిలుచుకుని రావటానికి పోతున్న యువరాజుకు - దుర్బోధలుచేసి - అసలే అతనిలో రగులుతూన్న అశాగ్నిని రెచ్చగొట్టింది. నరసింగరాజు అతిధిగావున్న అలరాజును విషప్రయోగంచేయించి హత్యచేయించాడు. అలరాజు గురిజాలకు రాజై పోతాడన్న ఈర్ష్యతో స్వార్ధపరుడైన మలిదేవుడే అలరాజును చంపించాడని ప్రజలలో పుకారు పుట్టించారు. మగని చావువిని - పేరమ్మ సహగమనం చేసింది.

బ్రహ్మన్న కొడుకు బాలచంద్రుడు బొంగరాలాడుతూ అన్నమ్మ యెత్తిపొడుపుమాటలకు వులికి, యుద్ధానికి బయలుదేరాడు. దారిలో భార్య మాంచాల దీవనకోసం వెళ్ళి ఆమెమోహంలో కర్తవ్యం మరచిపోయినాడు. మాంచాల మగనికి వీరోచితధర్మం బోధించి - యుద్ధానికి సాగనంపింది. బాలుడు శిబిరానికి వచ్చేవేళకు బ్రహ్మన్న పగమాని, దండును మళ్లించ మంటున్నాడు. వీల్లేదని - హత్యకు హత్య సాగించవలసిందేననీ - నరసింగరాజే హత్యచేశాడనీ - అతన్ని చంపితీరుతాననీ ప్రతినజేసి - రణభేరి మ్రోగించాడు. యుద్ధం మొదలైంది. ఉభయ పక్షాలు పరస్పర విజయావేశంతో హోరాహోరీగా సమరం సాగించినాయి.

బాలుడు మాటమేరకు నరసింగరాజు తలనరికి తండ్రి పాదాలమీద పడవేశాడు. అంతటితో యుద్ధం ఆగుతుందా? ఉభయ పక్షాలలోఉన్న వీరు లందరూ కత్తులపై ఒరిగి ప్రాణాలు వదలారు. చివరకు నాయుడుకూడ యుద్ధంలో కాలుపెట్టక తప్పలేదు. నాగమ్మేఎదిరించింది. ముఖాముఖిగావచ్చి-కల్లతెలుసుకొన్నారు. ఏమిటి చేసిన నిర్వాకం! పల్నాడు వల్లకాడుచేశా రిద్దరూ తమ పగలతో. చెన్నకేశవుడి ముందునిలచి ఈ మారణహోమం మాన్పించమనీ మానవులకు శాంతికల్పించమనీ - ప్రార్థించారు. ఆ ఆక్రందనమే ఈ నాటికీ విశ్వంలో మ్రోగుతూ ఉంది. ఏ నాటికైనా యుద్ధాలు మాసిపోయి మానవజాతికి శాంతి కలుగుతుందా?

పల్నాటి యుద్ధము

హరిజనులు

పురుషులు:

చూతమురారయ్యా - చెన్నయ్యను
చూతమురారయ్యా - ॥చూతము॥

స్త్రీలు:

కన్నులపండువుగా కన్నయ్యను
చూతమురారమ్మా ।

పురుషులు:

తరతరాల పాపాలు
కరగి మరగి తొలగిపోయె
మొరవినెనో ఇలవేలుపు
దొరకెనేడు మనపాలికి ॥చూతము॥

స్త్రీలు - పురుషులు

ఎల్లలోకాలేలు చల్లన్నిసామినీ
కళ్లలోపెట్టుకుని కాపాడమందాము -

కన్నమదాసు

దర్శన మాయెనుగా - సామీ - నా
జన్మతరించెనుగా - సామీ ॥దర్శన॥
చెన్నుడు మముదయ చూచెనుగా
పొన్నలు పూవులు పూచెనుగా
వెన్నుని చూచిన మాకన్నులలో
పున్నమవెన్నెల కాచెనుగా ॥ర్శన॥ద

స్త్రీలు, పురుషులు

చంద్రవంక జాలువార నాగులేరు పొంగార
పలనాడే సెలయేరై పరవశించెగా ॥దర్శన॥

నాగమ్మ

ప॥ ఎవరవయాదేవా - నీ -
నిజమేమిటియా మహదేవా - నీవెవరవయా దేవా॥

అ॥ కరుణానిధి నీతనులనొక్కంటా
కాలానల శిఖదేనికయా - నీవెవరవయా॥

చ॥ జగదానంద విధాయకమా నీ
చిద్రూపమునే భావించేనా
నిఖిలభువన లయకారణమా - నీ
రుద్రమూర్తినే భావించేనా - నీ వెవరవయా॥

రైతులు

గురజాల రైతులు:

మేతదావిణిబడ్డ మేలంపుటావా
నీటి కారాటపడు నీలంపుటావా
మాచెర్ల అడవులూ మడుగులూ మనవే
మలిదేవుడడ్డినా మరలిరాకండీ

మాచెర్ల రైతులు:

అడవి పచ్చికలోన అడుగు పెట్టేరు
మడుగులో నీరాని మకిలజేసేరు
గడిదాటితే పట్టి కట్టివేసేము
మాచెర్ల అడవులూ మడుగులూ మావే

గురజాల రైతులు:

తెగతెంపులిక చచ్చు తెగవేసి చెప్పవోయ్
నాగమో నాయుడో ననపవికి రాదింక
తెగవేసి చెప్పవోయ్:

మాచెర్ల రైతులు:

మూడులోకాలేకమై యెత్తివచ్చినా
అడుదానికి జోహారనము, మే మనము
మాచెర్ల అడవులే మాకురేపల్లె
నాయుడేమాపాలి నందగోవయ్య

గురజాల రైతు (భార్య)

అమ్మా నాన్నని చూడాలనిపిస్తున్నది - మామా
ఒక్కసారి పన్నంపు. ఉన్నట్టే తిరిగొస్తా
యిక్కడఉన్నట్టే తిరిగొస్తా

గురజాల రైతు :

అ॥

మగనిమీద మమతుంటే కాపురం కావాలంటే
ఈ సీమలోని చిలుక ఆ సీమ వాలరాదే
పోరాదేపిల్లా

గురజాల రైతు (భార్య) వాదా అమ్మకచెల్లా
(భర్త) పోరాదేపిల్లా (భార్య) అపవాదా అమ్మకచెల్లా।

గురిజాల యువకుడు .

వడిసేల రువ్వేటి వయ్యారిపడుచా
జడిసిపోయేవారి జడిపించటోకే

మాచెర్ల యువతులు :

బంగారుతల్లికి పంట మాలచ్చిమికి
పాలపొంగలి మొక్కుబళ్ళుచెల్లిద్దాము

మాచెర్ల యువకులు :

రండోయ్ నవయువకులు రండోయ్
దండులోన చేరండి రండోయ్
గరిడి సాములో దీరి
గండుమగలుకండీ ॥రండోయ్॥

నాగమ్మ

ప॥ తానా । పంతము నాతోనా
అ॥ గామాలపాటి నాగమ్మకు సాటి
చ॥ మగువలపై చలపట్టి, గెలిచినా
మగవాడెప్పుడైనా జగాన
నాయుడమ్మ పన్నాగమెసాగిన
నాగమనా। నే వీరనారినా ॥తానా

Back ground Song : (నాగమ్మ)

ప॥ తీరిపోయెనా.... మాతా....
నేటితో నీ ఋణాను బంధము ॥తీ॥
చ॥ నీ కౌగిటిలో పెరిగి
నీ కరుణారస పానముజేసి
చౌకళించు మావీర సింహముల
చౌకజేసి సిరిక్షణభంగురమై ॥తీ॥

చ॥ పసిడి పొలాలూ - పచ్చనివీళ్ళూ
కేశవ పూజలు - యెడబాసీ
మాట కోసమై పరపంచలకూ
పోవలెనా పలనాటి మాతా ॥తీ॥

పేరమ్మ

ప॥ వచ్చునటే రాజూ
నారాజూ - మనరాజూ
నలరాజు మించు అలరాజు
అ॥ చిలుకా ! - రతనాల రామచిలుకా !
వలపు గులుకా - తేనె లొలుకా
పలుకవే - స్వాగతాలూ ॥వచ్చునటే॥
చ॥ గాలి తెరలలో తేలిపోయే
పూల బాలికలారా
మాలికలై - నానాధుని మెడలో
ఊయెల లూగండీ - హాయిగా ॥వచ్చునటే॥
— పిలచి దువ్వితే బేలవితానా
తెలుపకు నా వలపూ - మైనా
పలుకుము సమశృతిలో యికనైనా
పలుకుము సమశృతిలో ఓ వీణా
పాట పాడుదునే ! - నే
ఆట లాడుదునే ॥వచ్చునటే॥

నర్తకి

ప॥ తేలగ రారా సుఖడోలికలోన నాతో
అ॥ నేడే నిజమురా నీ-రేపురాదురా ॥తేలగరారా॥
చ॥ ఇహమ్మేలేని నాడూ - జీవిత ధనాలు వృధరా
మనసు దీర రసవిధులా ఏలెదు విరాళిధీర ॥తే॥
మందార గంధ మిదుగో
మరుమల్లె దండలివిగో
పన్నీటి జల్లులివిగో
మరితీయని పాయసమిదిగో

మాంచాల

ప॥ చందమామా - ఓ చందమామా
అ॥ జాలిరాదా నీకు నామీదా ॥చందమామా॥
చ॥ ఒక్కగడి యాగుమా - ఒక్కటే ఒక మాట
ఊఁ కొనిపోవోయి చందమామా
పాపమా నాకేసి చూచి మాటాడితే

కోపమా నాపైన నీకుగూడ
నీపేరునకు నాకు పొంతనము లేదా
ఈ పాటికైన నే నోచుకోలేదా ॥చం॥

మాంచాల :

సాకి॥ ఈ కుహూరాత్రి నా రాజువేంచేయునా
నాజీవితము రసీభూతమ్ము చేయునా
పాట॥ వలపువెన్నెల చినికి పానలై సోనలై
వరదలై లోకాలముంచి తేలించునా ? ॥ఈ॥

బాలచంద్ర :

ఓహో చారుశీలా -

మాంచాల :

ఓహోహో వీరబాలా

బాలచంద్ర :

ఈ విరాళి తీరుపవె -
నా వరాల జవరాలా॥ఓ॥

మాంచాల :

చలమూ బలమూ సాహసమూ విరాళికొరకే నా
సుమశరాళి కలగెదరా అరిజనాళి నగరాసైరించెదరా
ఓహోహో బాలవీరా - రణధీరా - విజితమారా॥

బాలచంద్ర :

నవయౌవ్వన ఫల భాగ్యములే నీ జీవన మేలా ప్రియురాలా
కలకదీరా వలపుమీరా - చేరరావే మాంచాలా
ఓహోహో చారుశీలా ॥

మాంచాల : నీ యూరుపులో గాలినై - నీదుసిగలో తారనై
నీ నీడనుగా నే లేనా - నీయడుగులలో నే రానా
ఒహోహో చంద్రబాలా....

బాలచంద్ర :

ఓహోహో చారుశీలా —

మాంచాల

రణములో తొడగొట్టి రాగోలబట్టి
వీరవిక్రమ కళా విస్ఫూర్తిమీర
చిరకీర్తి సౌధాలు సృష్టించుమనకు

మనగాధ భారతామ్నాయమ్ముగాగ
ప్రాయుమా బాకుతో వచ్చి నెత్తుటను
దేశకల్యాణమే దేశగౌరవమే
స్వేచ్ఛయే వీరుల జీవితాశయము
స్వాతంత్ర్య సిద్ధికై సల్పు సమరాన
చచ్చినా బ్రతికినా స్వర్గమ్ము మనదే
రమ్ము రమ్మో నాధ రా, మనోనాధా
కొమ్మీ కృపాణమ్ము తెమ్ము విజయమ్ము
రమ్ము రమ్మో నాధ రా, మనోనాధా

బాలచంద్ర

మానవ నైజంబు మానలేనైతి
మన్నించవే నన్ను మగువ మాంచాలా
సురకోటి కొనియాడ అరులు వెన్కాడ
బాలానాయక శౌర్య పటిమ జూపింతు
నాగమ్మ తలగొట్టి నలగాము బట్టి
నీమాట రణములో విక్కమ్ము జేతు
దీవించి పంపవే దేవి మాంచాల

మాంచాల

రతిరాజ సుందరా రణరంగ ధీరా
కమల బాంధవ తేజ కరుణాలవాల
కృష్ణునికి దీటుగా కీర్తి ఘటియిల్లు
శ్రీశైల లింగంబు చెన్నకేశవుడూ
వరముల నొసంగగా వర్ధిల్లగలరు
శత్రుజన విజయంబు సమకూరు మీకు
కలియుగంబున మీకు ఘనపూజ లమరు
జైవీర పల్నాటి శౌర్యకాసారా
జైవైరి దుస్తంత్ర చయ చూరకారా
జయము గండరగండ జగనొబ్బగండ
జైవైరి జనకాల జై బాలవీరా
జై బాలచంద్రా - జై శౌర్యసాంద్రా

War songs :

నాగమ్మ

ఝుణఝుణ కాలాంతక
ఝుణ ఝుణ రణరంగరాజ।
ఝుణ కపాల మాలా భరణా

వల్నాటి యుద్ధము

ఝణ త్రినయన।
ఝణఝణఝణ - జయజయజయ
ఓంహరహర - ఓంహరహర - ఓం

బాలచంద్రుడు, బాలవీరులు

రా - కదలిరా - బాలవీరా
కదనాంతము చూతమురా
రా - కదలిరా - బాలవీరా
పలనాటి బాలవీరా
ఎత్తిన కైజారునకు శివ మెత్తించుకురా
పగదీర్చే బాధ్యత మన బాలురదేరా।
కడికండలు పెంచుకున్న కడిమిచూపు కాలమురా
కదలిరా - తరలిరా - బాలవీరా॥
పలనాటి బాలవీరా - పలనాటి బాలవీరా॥

నరసింగ

మాలకూడుగా మారె
మన మతమూ మన ధర్మమూ
మాలలు పలనాటి సీమ
మాన్యముగా గొందురట
విన్నారా సామంతులు
కన్నారా గండుమగలు
రాచపాడి నిలుపండి - రండీ। - రండీ।

బ్రహ్మన్న, నాగమ్మ

బ్రహ్మన్న : తెరతీయగ రాదా దేవా ॥తె॥
నాగమ్మ : తనవారూ పెరవారలనీ
తరతమ భావములూ మానీ
బ్రహ్మన్న : జగదానందమె పరమార్థముగా
నరులు బ్రతుకరాదా - కదా ॥తె॥
నాగమ్మ, బ్రహ్మన్న : సత్యము శివము సుందరమౌ
సాత్విక రూపము నిత్యము కాదా
మాలోయిక అనురాగము సమతా
శాంతి శాశ్వతమూ కావా
శాంతీ - శాశ్వతమూ కాదా—॥

నిర్మాత :
కోగంటి వెంకటసుబ్బారావు

పాటలు—మాటలు :
సముద్రాల వెంకటరాఘవాచార్య

మ్యూజిక్ :
గాలిపెంచల నరసింహారావు

నాట్యాచార్యుడు :
వేదాంతం రాఘవయ్య

ఫొటోగ్రఫీ :
జితేన్ బెనర్జీ

ఆడియోగ్రఫీ.
దిన్షా కె టెహ్రానీ

ఆర్టు డైరెక్టరు ;
నాగూర్ అండ్ వాలీ

సహాయదర్శకుడు :
మోహన్ కాటూర్

సహాయకులు :
జి. ఎస్. స్వామి అండ్
ఎట్టా అప్పారావు

ప్రొడక్షన్ మానేజరు :
అనుముకొండ

ఎడిటర్ ;
మానిక్యం

పల్నాటి యుద్ధం

డైరెక్టర్ :
ప్రసాద్

Distributors for :

CEDED (Except Chittoor)
MYSORE, NIZAM,
BOMBAY Provinces

Mallikarjuna Pictures

BEZWADA & NANDYAL

Wrapper printed at Prajasakti Press - K 13/c - 25,000 copies